

Datum van
inontvangstneming

:

28/10/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-438/25 – 1

Zaak C-438/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 juli 2025

Verwijzende rechter:

Bezirksgericht Deutschlandsberg (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 juni 2025

Verzoekende partij:

YK

Verwerende partij:

Volkswagen AG

BESLISSING

ZAAK:

Verzoekende partij

YK

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Verwerende partij

Volkswagen AG [OMISSIS]

38440 Wolfsburg

DUITSLAND

[OMISSIS]

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moeten de bepalingen van verordening (EU) 2018/858 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende de goedkeuring van en het markttoezicht op motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en systemen, onderdelen en technische eenheden die voor dergelijke voertuigen zijn bestemd, tot wijziging van verordeningen (EG) nr. 715/2007 en (EG) nr. 595/2009 en tot intrekking van richtlijn 2007/46/EG, gelezen in samenhang met artikel 5, lid 2, van verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 5 en Euro 6) en de toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie (PB 2007, L 171, blz. 1), in het licht van het arrest van 31 maart 2023, Mercedes Benz Group (C-100/21, EU:C:2023:229), aldus worden uitgelegd dat zij de bijzondere belangen van de individuele koper van een motorvoertuig tegenover de fabrikant van de in het voertuig ingebouwde motor beschermen wanneer deze motor door de fabrikant ervan is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument als bedoeld in artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007, maar de voertuigfabrikant in de zin van artikel 3, punt 40, van verordening 2018/858 niet de fabrikant van de motor is, en hoe moet dit worden beoordeeld wanneer de voertuigfabrikant een dochteronderneming is die volledig eigendom is van de motorfabrikant?

[OMISSIS] [schorsing van de procedure]

MOTIVERING:

1. Inleidende opmerking:

[OMISSIS] [verwijzing naar de grote overeenstemming met zaak C-751/24] Het door het Hof in zaak C-751/24 behandelde verzoek om een prejudiciële beslissing is onbeantwoord gebleven, omdat de vorderingen in de procedures bij het Bezirksgericht für Handelssachen Wien (handelsrechter in eerste aanleg Wenen, Oostenrijk) zijn ingetrokken.

2. Feiten van het hoofdgeding:

Verzoekster maakt aanspraken geldend die voortvloeien uit de koop van een voertuig dat is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument. Verzoeksters voertuig is uitgerust met een dieselmotor van het type EA288. Zij baseert zich in

dit verband met name ook op schending van een „Schutzgesetz” (beschermende wet) in het licht van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007. Verweerster is de fabrikant van het aandrijfsysteem, dus van een technische eenheid die invloed heeft op een deel van het voertuig (het systeem voor verontreinigingsbeheersing).

Verweerster heeft de aanspraken bestreden en aangevoerd dat het voertuig niet is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument, over een juiste EG-typegoedkeuring beschikt en onbeperkt kan worden gebruikt in het wegverkeer.

3. Unierecht:

a) Verordening (EU) 2018/858

De vordering is op 19 mei 2021 ingesteld. Bijgevolg is in plaats van kaderrichtlijn 2007/46/EG, die met ingang van 1 september 2020 is ingetrokken, verordening (EU) 2018/858 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende de goedkeuring van en het markttoezicht op motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en systemen, onderdelen en technische eenheden die voor dergelijke voertuigen zijn bestemd, tot wijziging van verordeningen (EG) nr. 715/2007 en (EG) nr. 595/2009 en tot intrekking van richtlijn 2007/46/EG (hierna: „verordening 2018/858”), op het onderhavige geval van toepassing.

Overweging 7 van de verordening luidt als volgt: *„Deze verordening voorziet in geharmoniseerde regels en beginselen voor de typegoedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en van systemen, onderdelen en technische eenheden die voor dergelijke voertuigen zijn bestemd, en voor de individuele goedkeuring van voertuigen, met het oog op een goed functionerende interne markt voor bedrijven en consumenten en een hoge mate van veiligheid en bescherming van de gezondheid en het milieu.”*

In artikel 2, lid 1, van de verordening is bepaald: *„Deze verordening is van toepassing op motorvoertuigen [...] en aanhangwagens daarvan [...] en op systemen, onderdelen en technische eenheden, alsook voertuigdelen en uitrustingsstukken, die voor dergelijke voertuigen en aanhangwagens daarvan zijn ontworpen en gebouwd.”*

Artikel 3, punt 40, van de verordening luidt als volgt: *„fabrikant’: een natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor alle aspecten van de typegoedkeuring van een voertuig, systeem, onderdeel of technische eenheid of van de individuele goedkeuring van een voertuig, of voor de vergunningsprocedure voor voertuigdelen en uitrustingsstukken, voor het waarborgen van de overeenstemming van de productie en voor markttoezichtaangelegenheden met betrekking tot geproduceerde voertuigen, systemen, onderdelen, technische eenheden, voertuigdelen en uitrustingsstukken, ongeacht of die persoon wel of niet direct betrokken is bij alle fasen van het*

ontwerp en de bouw van het betrokken voertuig, systeem, onderdeel of de betrokken technische eenheid;”

In artikel 5, lid 1, van de verordening is bepaald: „*Voertuigen, systemen, onderdelen en technische eenheden voldoen aan de voorschriften van de in bijlage II vermelde regelgevingshandelingen.*”

Artikel 6, lid 4, van de verordening bepaalt als volgt: „*De lidstaten staan alleen toe dat voertuigen, systemen, onderdelen en technische eenheden die aan deze verordening voldoen, in de handel worden gebracht, worden geregistreerd of in gebruik worden genomen.*”

In artikel 13, lid 1, van de verordening is bepaald: „*Fabrikanten zorgen ervoor dat de voertuigen, systemen, onderdelen en technische eenheden die zij hebben geproduceerd en die in de handel zijn gebracht, overeenkomstig de voorschriften van deze verordening, en met name die in artikel 5, zijn geproduceerd en goedgekeurd.*”

Artikel 13, lid 2, van de verordening luidt als volgt: „*Fabrikanten zijn jegens de goedkeuringsinstantie verantwoordelijk voor alle aspecten van de goedkeuringsprocedure en voor het waarborgen van de overeenstemming van de productie. Bij meerfasentypegoedkeuring zijn fabrikanten eveneens verantwoordelijk voor de goedkeuring en de overeenstemming van de productie van de systemen, onderdelen en technische eenheden die zij tijdens de voltooiingsfase aan het voertuig hebben toegevoegd. [...]*”

In artikel 13, lid 5, van de verordening is bepaald: „*Fabrikanten zorgen ervoor dat hun voertuigen, systemen, onderdelen en technische eenheden niet zijn ontworpen met strategieën of andere instrumenten die de prestaties tijdens testprocedures zodanig beïnvloeden dat zij niet voldoen aan deze verordening in omstandigheden die redelijkerwijs kunnen worden verwacht bij normale bediening.*”

Artikel 13, lid 6, van de verordening bepaalt als volgt: „*Fabrikanten stellen procedures in om de overeenstemming van de serieproductie van voertuigen, systemen, onderdelen en technische eenheden met het goedgekeurde type te waarborgen.*”

Artikel 23, leden 1 en 2, van de verordening luiden als volgt: „*1. De fabrikant dient bij de goedkeuringsinstantie een aanvraag voor EU-typegoedkeuring en het in artikel 24 bedoelde informatiedossier in. 2. Voor een type voertuig, systeem, onderdeel of technische eenheid wordt slechts één aanvraag ingediend. Deze enkele aanvraag wordt in slechts één lidstaat en bij slechts één goedkeuringsinstantie ingediend.*”

Artikel 29, leden 1 tot en met 3, van de verordening luiden als volgt: „*1. Er wordt een EU-typegoedkeuring verleend voor een systeem, onderdeel of technische eenheid dat/die overeenkomt met de gegevens van het in artikel 24 bedoelde*

informatiedossier en voldoet aan de technische voorschriften van de toepasselijke in bijlage II vermelde regelgevingshandelingen. 2. Indien onderdelen of technische eenheden die al dan niet bedoeld zijn voor reparatie, service of onderhoud, ook onder een typegoedkeuring van een systeem met betrekking tot een voertuig vallen, wordt daarvoor geen aanvullende typegoedkeuring van een onderdeel of een technische eenheid verlangd, tenzij de toepasselijke in bijlage II vermelde regelgevingshandelingen zulks vereisen. 3. Indien een onderdeel of technische eenheid zijn of haar functie slechts vervult of een bijzonder kenmerk slechts vertoont in combinatie met andere delen van het voertuig en de conformiteit daarom slechts kan worden geverifieerd wanneer het onderdeel of de technische eenheid in combinatie met die andere voertuigdelen functioneert, wordt de geldigheid van de EU-typegoedkeuring van het onderdeel of de technische eenheid dienovereenkomstig beperkt. [...]”

Artikel 38, lid 2, van de verordening bepaalt als volgt: *„De fabrikant van een onderdeel of technische eenheid brengt op elk onderdeel en elke technische eenheid dat/die conform het goedgekeurde type is vervaardigd, al dan niet deel uitmakend van een systeem, het typegoedkeuringsmerk aan dat door de toepasselijke in bijlage II vermelde regelgevingshandelingen wordt voorgeschreven.*”

b) Verordening nr. 715/2007:

Artikel 5, leden 1 en 2, van verordening nr. 715/2007 luiden als volgt: *„(1) De fabrikanten rusten hun voertuigen zo uit dat de onderdelen die van invloed kunnen zijn op de emissies zodanig ontworpen, geconstrueerd en gemonteerd zijn dat het voertuig onder normale gebruiksomstandigheden aan deze verordening en de uitvoeringsmaatregelen ervan kan voldoen. (2) Het gebruik van manipulatie-instrumenten die de doelmatigheid van de emissiecontrolesystemen verminderen, is verboden. Dit verbod geldt niet indien: a) het instrument nodig is om de motor te beschermen tegen schade of ongevallen en om de veilige werking van het voertuig te verzekeren; [...]*”

4. Nationaal recht

§ 1293 ABGB (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch; burgerlijk wetboek, Oostenrijk; hierna: „ABGB”) luidt als volgt: *„Schade is elk nadeel dat is toegebracht aan iemands eigendom, rechten of persoon. Daarvan verschilt de winstderving die iemand bij een gewone gang van zaken kan verwachten.*”

§ 1311 ABGB bepaalt als volgt: *„Een zuiver ongeval treft de persoon in wiens vermogen of persoon het zich voordoet. Als iemand het ongeval echter door schuld heeft veroorzaakt, heeft hij of zij een wet overtreden die bedoeld is om schade door ongevallen te voorkomen; of heeft hij of zij zich zonder noodzaak in zaken van derden gemengd, is hij aansprakelijk voor alle schade die anders niet zou zijn opgetreden.*”

5. Rechtspraak:

Het **OGH** (Oberste Gerichtshof; hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) oordeelde in zaak **4 Ob 171/23k** dat volgens artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 het gebruik van manipulatie-instrumenten die de doelmatigheid van de emissiecontrolesystemen verminderen, in het algemeen verboden is. „[...] Een ‚thermovenster’ waarbij de volledige uitlaatgasrecirculatie slechts binnen een bepaald temperatuurbereik plaatsvindt, en bij een lagere of hogere temperatuur successief wordt verminderd, is een manipulatie-instrument in de zin van artikel 3, punt 10, van verordening nr. 715/2007. [...] Om die reden kan een manipulatie-instrument dat de prestaties van het systeem ter beheersing van de emissies van voertuigen systematisch verbetert om de bij verordening nr. 715/2007 vastgelegde emissiegrenswaarden na te leven en aldus de goedkeuring voor deze voertuigen te verkrijgen, niet onder de uitzonderingsbepaling artikel 5, lid 2, tweede volzin, onder a), van die verordening vallen. [...] Indien een verweerder zich echter op een uitzondering op het verbod van artikel 5, lid 2, van verordening 715/2007 wenst te baseren, staat het aan hem om de voor de uitzondering op het verbod gestelde vereisten te beweren en te bewijzen. [...] Hieruit volgt dat een individuele koper van een voertuig een recht op schadevergoeding wegens een (slechts verwijtbare) schending van het als ‚Schutzgesetz’ (beschermende wet) te kwalificeren artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 geldend kan maken jegens de persoon of instantie die in de typegoedkeuringsprocedure als voertuigfabrikant is opgetreden en het certificaat van overeenstemming heeft afgegeven.”

Het **OGH** heeft in zaak **6 Ob 161/22b** – onder verwijzing naar het arrest van 31 maart 2023, Mercedes Benz Group (C-100/21, EU:C:2023:229) (hierna: „arrest Mercedes-Benz Group”) – tevens geoordeeld „*dat het beschermingsdoel van (onder meer) artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 ook de bijzondere belangen van de individuele koper van een met een verboden manipulatie-instrument uitgerust motorvoertuig omvat [...] en [dat het Hof] „de bescherming van de bijzondere belangen van de individuele koper van een met een verboden manipulatie-instrument uitgerust motorvoertuig tegenover de voertuigfabrikant heeft bevestigd. [...] Aangezien de fabrikant van een voertuig de uit artikel 5 van verordening nr. 715/2007 voortvloeiende vereisten moet naleven wanneer hij de individuele koper ervan ten behoeve van de registratie, de verkoop of het in het verkeer brengen van dat voertuig het certificaat van overeenstemming verstrekt, krijgt deze koper dankzij dit certificaat in het bijzonder bescherming tegen het gevaar dat deze fabrikant zijn verplichting niet nakomt om voertuigen op de markt te brengen die aan deze bepaling voldoen (arrest Mercedes-Benz Group). Hieruit volgt dat een individuele koper van een voertuig een recht op schadevergoeding wegens een (slechts verwijtbare) schending van het als ‚Schutzgesetz’ te kwalificeren artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 geldend kan maken jegens de persoon of instantie die in de typegoedkeuringsprocedure als voertuigfabrikant is opgetreden en het certificaat van overeenstemming heeft afgegeven. [...] Verzoeker kan zijn vordering tot schadevergoeding jegens*

verweerster die niet de fabrikant van het voertuig is, dus niet baseren op schending van een Schutzgesetz.”

Het OGH stelt in zaak **8 Ob 78/24i** het volgende vast: *„In dit licht heeft het OGH reeds meermaals geoordeeld dat een aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad wegens schending van een ‚Schutzgesetz‘ door een inbreuk op artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 uitsluitend geldt tegenover de voertuigfabrikant als houder van de EG-typegoedkeuring en afgever van het certificaat van overeenstemming. Bijgevolg is er geen sprake van aansprakelijkheid wegens schending van een ‚Schutzgesetz‘ door de motorfabrikant die niet de voertuigfabrikant is [RS0134616 (T2)]. Een gelijkstelling van voertuig- en motorfabrikanten in aansprakelijkheidskwesties kan evenmin worden afgeleid uit het door verzoeksters ook hier aangevoerde feit dat verweerster 100 % aandeelhoudster (en dus moedermaatschappij) is van de voertuigfabrikant [RS0134616 (T2)]. [21] 11.3. Volgens vaste rechtspraak van het Oberste Gerichtshof is aansprakelijkheid van de loutere motorfabrikant alleen denkbaar op grond van § 1295, lid 2, en § 874 ABGB en wordt bijgevolg opzettelijk handelen verondersteld [6 Ob 161/22b (punten 30, 33 en 34); 8 Ob 85/23t (punt 7) e.a.]”*

Het Hof heeft in arrest Mercedes-Benz Group geoordeeld als volgt: *„81. Bij de aankoop van een voertuig dat tot de serie van een goedgekeurd voertuigtype behoort en dus een bijbehorend certificaat van overeenstemming heeft, mag een individuele koper dus redelijkerwijs verwachten dat verordening nr. 715/2007, en met name artikel 5 daarvan, in acht is genomen wat dit voertuig betreft [...]. 82. Derhalve volgt uit de in de punten 78 tot en met 80 van dit arrest bedoelde bepalingen van de kaderrichtlijn dat daarin een rechtstreekse relatie tussen de autofabrikant en de individuele koper van een motorvoertuig tot stand wordt gebracht teneinde de koper de waarborg te bieden dat dit voertuig in overeenstemming is met de relevante Uniewetgeving. Aangezien de fabrikant van een voertuig de uit artikel 5 van verordening nr. 715/2007 voortvloeiende vereisten moet naleven wanneer hij de individuele koper ervan ten behoeve van de registratie, de verkoop of het in het verkeer brengen van dat voertuig het certificaat van overeenstemming verstrekt, krijgt deze koper dankzij dit certificaat in het bijzonder bescherming tegen het gevaar dat deze fabrikant zijn verplichting niet nakomt om voertuigen op de markt te brengen die aan deze bepaling voldoen.”*

6. Prejudiciële vraag

De vraag, wie in het geval van schending van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 715/2007 aansprakelijk kan zijn, is met het oog op verordening 2018/858 niet beantwoord.

Verordening 2018/858 stelt aan de fabrikanten van onderdelen of technische eenheden geen geringere eisen dan aan fabrikanten van een voertuig. Artikel 38,

lid 2 daarvan vereist dat op elk onderdeel en elke technische eenheid dat/die conform het goedgekeurde type is vervaardigd, een typegoedkeuringsmerk moet worden aangebracht.

Zou het niet in tegenspraak met de doelstellingen van verordening 2018/858 zijn, wanneer de koper van een voertuig met een motor die is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument weliswaar tegenover de voertuigfabrikant wordt beschermd, maar volgens verordening nr. 715/2007 niet tegenover de motorfabrikant, terwijl hij een onjuist typegoedkeuringsmerk zou hebben aangebracht? Geldt dit des te meer, wanneer dit binnen een concern gebeurt en de voertuigfabrikant volledig eigendom is van de motorfabrikant? Anders zou de voertuigfabrikant zich onttrekken aan de verantwoordelijkheid op grond van verordening nr. 715/2007 door de met een verboden manipulatie-instrument uitgeruste motoren te leveren aan een als fabrikant opgerichte dochteronderneming.

7. Slotopmerkingen

[OMISSIS] [verwijzingsbevoegdheid]

[OMISSIS] [schorsing van de procedure]

Bezirksgericht Deutschlandsberg [OMISSIS]

Deutschlandsberg, 20 juni 2025

[OMISSIS]